

Walter Palm bij presentatie van zijn essay *Het sluipend gif van islamofobie*

Onlangs maakte ik iets gekks mee. Op dinsdag 3 september jongstleden pakte mijn lieve vrouw zonder aanwijsbare reden een boek van Salman Rushdie uit de boekenkast om te herlezen. Terwijl zij het boek aan het herlezen was, kwam Salman Rushdie plotseling voorbij op tv. Zijn nieuwe roman *Quichotte* was net uit en hij werd door een journalist van CNN geïnterviewd. Als ik een dergelijk voorval zou opschrijven in een roman dan zou de lezer dit buitengewoon onwaarschijnlijk vinden. Soms is de realiteit vreemder dan fictie.

In Rushdie's nieuwe roman gaat de hoofdfiguur Quichotte met zijn zoon Sancho op reis door het platteland van de Verenigde Staten. Op een ochtend ziet Quichotte een van de Twin Towers staan die indertijd bij de terroristische aanslagen op 11 september 2001 is ingestort. Pure fictie dus.

We kunnen ons de dramatische gebeurtenissen op 11 september 2001 allemaal herinneren. Woensdag 11 september aanstaande is het achttien jaar geleden dat de aanslagen plaatsvonden. De invloed van 9/11 reikt ongelooflijk ver want achttien jaar later hebben we in Nederland een politieke partij die vooral gericht is tegen de islam. Een islamofobe partij dus waarbij ik islamofobie kort door de bocht definieer als afkeer van de islam en van moslims. In mijn essay heb ik een uitgebreidere en preciezere definitie van islamofobie opgeschreven.

Geboren op Curaçao is het voor mij buitengewoon wonderlijk dat een partij die overwegend islamofobie in het vaandel heeft überhaupt stemmen krijgt. Op mijn geboorte-eiland zou een dergelijke partij kansloos zijn. Maar vergist u zich niet. Dat is in de Nederlandse politiek écht anders. Het had niet veel gescheeld of deze islamofobe partij was bij de laatste verkiezingen voor Tweede Kamer de grootste geworden. Deze partij heeft een enorme politieke invloed. In mijn essay wijd ik daar een aparte paragraaf aan.

Islamofobie heeft naast een islamofobe partij nu een nieuwe loot aan de stam namelijk islamofobe wetgeving die de godsdienstvrijheid van moslims bedreigt. Dat raakt mij persoonlijk want godsdienstvrijheid is gegeven mijn

familiegeschiedenis voor mij buitengewoon belangrijk. Aan mijn moeders kant zijn wij namelijk Hugonoten die in de zeventiende eeuw Frankrijk zijn ontvlucht toen godsdienstvrijheid werd afgeschaft door Koning Lodewijk de Veertiende. We zijn Nederland heel dankbaar dat we hiernaartoe konden vluchten. Godsdienstvrijheid is in mijn DNA gegraveerd.

Dat het Nederlandse parlement islamofobe wetten goedkeurt wijt ik aan het feit dat de meerderheid van Nederlandse politici nooit het lef heeft gehad om in de afgelopen achttien jaar openlijk afstand te doen van islamofobie. Islamofobie heeft als betonrot welig kunnen tieren en heeft nu het fundament van de rechtsstaat, namelijk de Grondwet bereikt. In mijn essay heb ik uiteengezet welke islamofobe wetten strijdig zijn met de Grondwet. *J'accuse* zou Emile Zola zeggen.

Maar ik wil niet in mineur eindigen. Bekend is de beroemde openingsregel 'Oh, East is East, and West is West, and never the twain shall meet' uit het gedicht *The Ballad of East and West* van Nobelprijswinnaar Rudyard Kipling. Dus vrij vertaald 'Oost en West, en die twee zullen elkaar nooit ontmoeten'. Maar het gedicht is niet zo somber, want het eerste couplet eindigt met de volgende twee hoopvolle regels: 'But there is neither East nor West, Border, nor Breed, nor Birth, / When two strong men stand face to face, though they come from the ends of the earth!' Met andere woorden er kunnen bruggen geslagen worden tussen mensen, maar dan moet de ander gezien worden als medemens.

Dames en heren, ik ga afronden. Ik wil Franc Knipscheer en Anja Brandse uitdrukkelijk bedanken voor de buitengewoon verzorgde uitgave van deze essay. Al mijn uitgaven zijn verkrijgbaar bij één uitgever, namelijk bij uitgeverij In de Knipscheer, en dat vind ik wel zo overzichtelijk en fijn. Ik dank u voor uw aandacht.

Walter Palm, Podium Mozaiek Amsterdam, 8 september 2019